

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Ședință plenară

A7-0309/2010

5.11.2010

RAPORT

Realizarea unei adevărate coeziuni teritoriale, sociale și economice în UE – o condiție sine qua non a competitivității globale?
(2009/2233(INI))

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportor: Petru Constantin Luhan

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE	13
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE.....	16

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

**referitoare la realizarea unei adevărate coeziuni teritoriale, sociale și economice în UE – o condiție sine qua non a competitivității globale?
(2009/2233(INI))**

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene (2007/C 306/01), în special Titlul I și Titlul XVIII,
- având în vedere concluziile Consiliului European din 25 și 26 martie 2010,
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor intitulată „O Europă competitivă într-o economie globalizată: – O contribuție la strategia UE pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă” [COM(2006)0567],
- având în vedere Raportul anual al OCDE pentru 2009,
- având în vedere lucrarea Parteneriate de succes: un ghid, Forumul OCDE LEED pentru parteneriate și guvernare locală, 2006,
- având în vedere Raportul privind competitivitatea globală 2009-2010, Forumul Economic Mondial, Geneva, Elveția, 2009,
- având în vedere raportul independent „O agendă pentru o politică de coeziune reformată – O abordare teritorială pentru a răspunde la provocările și așteptările Uniunii Europene” elaborat în aprilie 2009 de către Fabrizio Barca la solicitarea d-nei Danuta Hübner, comisar pentru politică regională,
- având în vedere documentul strategic al Consiliului Municipalităților și Regiunilor Europene intitulat „Viitorul politicii de coeziune a UE”, Bruxelles, decembrie 2009,
- având în vedere Rezoluția Adunării Regiunilor Europene (ARE) referitoare la politica regională post-2013, adoptată de către Adunarea Generală a ARE la 8 noiembrie 2007 la Udine, Italia,
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, către Consiliu, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor privind rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007-2013 [COM(2008)0301],
- având în vedere Rezoluția sa din 24 martie 2009 referitoare la punerea în aplicare a Regulamentului privind fondurile structurale 2007–2013: rezultatele negocierilor privind

strategiile naționale din domeniul politicii de coeziune și programele operaționale¹,

- având în vedere rezoluția sa din 24 martie 2009 privind cele mai bune practici din domeniul politicii regionale și obstacolele din calea utilizării fondurilor structurale²,
- având în vedere Rezoluția sa din 21 octombrie 2008 referitoare la guvernanța și parteneriatul la nivel național, regional și la nivel de proiect în domeniul politicii regionale³,
- având în vedere rezoluția sa din 24 martie 2009 referitoare la Cartea verde privind coeziunea teritorială și stadiul dezbaterilor referitoare la viitoarea reformă a politicii de coeziune⁴,
- având în vedere Rezoluția sa din 16 iunie 2010 referitoare la UE 2020⁵,
- având în vedere Al patrulea raport privind coeziunea economică și socială [COM(2007)0273],
- având în vedere Al 20-lea raport anual al Comisiei privind punerea în aplicare a fondurilor structurale (2008) [COM(2009)0617],
- având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Mobilizarea investițiilor private și publice în vederea relansării economice și realizării unei transformări structurale pe termen lung: dezvoltarea parteneriatelor public-privat” (COM(2009)0615),

având în vedere alineatul (37) din Rezoluția sa din 14 februarie 2006 privind reforma ajutorului de stat 2005-2009⁶,

- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A7-0309/2010),
- A. întrucât promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, precum și a solidarității între statele membre constituie unul dintre obiectivele Uniunii Europene, astfel cum se menționează la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- B. întrucât competitivitatea globală a Uniunii poate fi realizată în măsura în care politicile interne susțin capacitatea de a răspunde provocărilor globale printr-o economie sustenabilă cu emisii reduse de carbon, care să protejeze biodiversitatea, perioadele de recesiune oferind imaginea modului în care regiunile mai puțin dezvoltate au capacitate redusă de revenire;

C. întrucât competitivitatea și coeziunea nu sunt nici contradictorii, nici incompatibile, ci

¹ Texte adoptate, P6_TA(2009)0165.

² Texte adoptate, P6_TA(2009)0156.

³ Texte adoptate, P6_TA(2008)0492.

⁴ Texte adoptate, P6_TA(2009)0163.

⁵ Texte adoptate, P7_TA(2010)0223.

⁶ JO C 290 E, 29.11.2006, p.97.

prezintă elemente de complementaritate;

- D. întrucât, deși în Uniune s-au înregistrat progrese importante în materie de convergență, în ultimele rapoarte privind coeziunea se observă o tendință de înrăutățire a disparităților teritoriale dintre regiunile UE, de exemplu în ceea ce privește accesibilitatea, în special pentru regiunile UE dezavantajate din punct de vedere structural, dar și la nivel intraregional și în cadrul teritoriilor UE, ceea ce ar putea conduce la o segregare teritorială și ar putea mări diferențele dintre nivelurile de prosperitate ale regiunilor UE;
- E. întrucât OECD în cadrul Raportului 2009 a recomandat creșterea pe termen lung concentrându-se pe importanța taxelor, investițiile în infrastructură, educație și forță de muncă, și reglementarea pieței producției, subliniind astfel rolul acestora;
- F. întrucât Forumul Economic Mondial, în Raportul său privind competitivitatea globală 2009, prezintă, ca și în celelalte rapoarte, rolul determinant pe care îl are infrastructura, ca pilon 2 în setul celor 12 piloni în baza cărora este analizată competitivitatea globală, precizând că infrastructura de calitate este o condiție esențială pentru diminuarea distanțelor, atragerea de investiții străine și asigurarea posibilității de dezvoltare economică,
- G. întrucât, în ultimă instanță, competitivitatea nu poate fi realizată decât dacă creșterea economică este cu adevărat sustenabilă în întreaga UE;
- H. întrucât în raportul grupului de experți independenți privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea constituit în urma summitului de la Hampton Court și prezidat de dl Esko Aho, intitulat „Crearea unei Europe inovatoare” sunt identificate sectoarele-cheie - e-sănătate, produse farmaceutice, transport și logistică, mediu, conținut digital, energie și securitate - în cazul cărora este posibil ca o piață a inovării să fie eficientă iar o politică publică să aibă un rol semnificativ;
- I. întrucât pentru atingerea obiectivelor UE 2020 este nevoie de recunoașterea nivelului inițial al inegalității în legătură cu gradul de dezvoltare și limitările existente, precum și fixarea obiectivelor conform cu situația reală și nevoile identificate prin consultarea tuturor actorilor, plasați pe diverse niveluri de guvernare;
- J. E. întrucât Consiliul European din martie 2010 a apreciat importanța promovării coeziunii economice, sociale și teritoriale, printre altele prin dezvoltarea infrastructurii, pentru a contribui la succesul Strategiei UE 2020, în contextul în care noua strategie va avea în vedere abordarea blocajelor dezvoltării economice;
- K. întrucât politica de coeziune s-a dovedit a fi un instrument eficient pentru a răspunde în mod flexibil la provocările socio-economice generate de criza financiară;
- L. întrucât, pe lângă existența unei bune infrastructuri, principalele premise ale competitivității constau în promovarea cercetării, inovării și dezvoltării tehnologice și disponibilitatea unor programe de formare profesională corespunzătoare de înaltă calitate pentru persoanele din regiuni;
- M. întrucât regiunile vor juca un rol crucial în limitarea efectelor crizei asupra populației,

motiv pentru care ar trebui să adopte principiul parteneriatului și să elaboreze instrumente adecvate pentru evaluarea ex ante a impactului teritorial al diferitelor tipuri de politici, pentru a înfrunta provocări majore, precum adaptarea la globalizare, schimbările demografice și, implicit, depopularea a regiunilor, schimbările climatice, problemele referitoare la energie și protejarea biodiversității, precum și noile provocări generate de criză;

- N. întrucât, așa cum au dovedit rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007 – -2013, calitatea programelor și implicarea factorilor relevanți la fiecare nivel de guvernare a sporit, reprezentând un pas înainte spre atingerea obiectivelor de la Lisabona pentru competitivitatea economică și angajarea forței de muncă;
- O. întrucât reformarea politicii de coeziune trebuie să conducă la o îmbunătățire a acesteia, prin o mai bună corelare, o mai bună coordonare și sinergie între politicile europene, fără a ajunge în situația de a subordona o politică alteia, conform cu nevoile și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Uniunii;
- P. întrucât implicarea actorilor locali și regionali în politica de coeziune se reflectă în strategiile regionale și locale ale acestora de promovare a dezvoltării economice și a includerii sociale;
- Q. întrucât competitivitatea economică a regiunilor rămase în urmă este susținută prin dezvoltarea capacităților acestora, inclusiv a infrastructurii de orice tip și face posibil accesul la educație, cercetare și inovare;
- R. întrucât, în timp ce unele elemente ale arhitecturii acestor instrumente, cum ar fi termene comune și alinierea cu agenda de la Lisabona, permit realizarea de sinergii, există încă diferențe, cum ar fi temejurile juridice diferite, orientarea tematică versus orientarea teritorială și gestionarea partajată versus cea centralizată,

Politica de coeziune, condiție sine qua non a competitivității economice globale

1. evidențiază realizările politicii de coeziune a UE și rolul esențial al implementării acesteia pentru succesul strategiei UE 2020 ca un instrument al UE pentru eliminarea discrepanțelor între regiuni, asigurarea creșterii competitivității regiunilor, realizarea reformelor structurale și creșterea adaptabilității regiunilor la contextul economic global;
2. apreciază că, în perioada 2007-2013, toate statele membre au alocat o sumă semnificativă din contribuțiile lor financiare totale cercetării și dezvoltării (R&D), inovării și dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere, ceea ce a avut drept rezultat 246 de programe operaționale naționale sau regionale, cu o sumă de aproximativ 86 de miliarde EUR alocată cercetării și inovării, dintre care 50 de miliarde EUR au fost deja alocate pentru R&D de bază și pentru inovare; subliniază faptul că, deoarece cercetarea și inovarea sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității UE în fața provocărilor globale, trebuie să continue investițiile în aceste domenii și să se realizeze evaluări periodice bazate pe rezultate; de aceea, în perspectiva viitoarei perioade de programare, recomandă statelor membre și Comisiei să aloce resurse suficiente de la fondurile structurale pentru cercetare și inovare, în special pentru activități de inovare sustenabilă, și să consolideze capacitățile

de cercetare; subliniază necesitatea de a promova și aplica modele de succes în cadrul triumphiului cunoașterii și de a asigura dezvoltarea durabilă a cercetării la nivel regional și a cadrelor strategice pentru inovare în colaborare cu întreprinderile, centrele de cercetare, universitățile și autoritățile publice; accentuează potențialul grupărilor regionale de inovare, a căror activitate se bazează în mare măsură pe cunoaștere, de a mobiliza competitivitatea regională și solicită o mai bună coordonare a fondurilor structurale și a celui de-Al șaptelea PC pentru cercetare și dezvoltare tehnologică;

3. subliniază faptul o mai mare concentrare a resurselor politicii de coeziune poate asigura o contribuție semnificativă a acestor politici la stimularea competitivității, a inovării și a ocupării forței de muncă în UE;
4. subliniază rolul esențial pe care îl are sectorul public, la toate nivelurile de guvernare, precum și sectorul privat, în reconstruirea încrederii și solidarității prin implementarea politicii de coeziune în perioada de recesiune, iar ulterior prin garantarea unor oportunități egale în ceea ce privește accesul la investiții publice, în special în infrastructură, tehnologii noi și capital uman, și garantarea dezvoltării durabile;
5. subliniază strânsa legătură dintre competitivitatea economică a regiunilor UE și existența unui nivel adecvat al ocupării forței de muncă, a unei forțe de muncă educate și calificate, a securității sociale și a accesului la serviciile publice; în acest context, ia act de faptul că sprijinirea coeziunii sociale în cadrul politicii de coeziune crește importanța acestei politici pentru întreg ansamblul competitivității regionale la scară globală;
6. consideră că, în conformitate cu spiritul Tratatelor, o politică de coeziune care își propune să reducă diferențele între nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și le pregătește pentru a răspunde provocărilor generate de globalizare (schimbări demografice, depopularea zonelor rurale, schimbări climatice și protecția biodiversității), având în vedere punctele forte și slabe specifice pe care le a, s-a dovedit esențială pentru procesul de integrare europeană;
7. subliniază faptul că prin creșterea sinergiilor dintre cercetare, dezvoltare și inovare, pe o parte, și politicile de coeziune, provocările strategiei UE 2020 pot fi depășite mai ușor; reamintește faptul că politica de coeziune trebuie să joace un rol important în Strategia UE 2020, întrucât această politică stimulează schimbările structurale din întreaga Europă și sprijină principalele priorități în materie de investiții la toate nivelurile – local, regional, național și transfrontalier, asigurând coeziunea socială, economică, și teritorială; subliniază totuși că, deși prioritățile politicii de coeziune ar trebui aliniate la obiectivele UE 2020, trebuie să rămână o politică independentă capabilă să țină seama de specificul regional și să sprijine regiunile mai fragile și cu nevoi mai stringente în așa fel încât acestea să depășească dificultățile socio-economice și handicapurile naturale și să se reducă disparitățile; apreciază că asigurarea continuității direcțiilor deja funcționale ale politicii de coeziune va asigura dimensiunea regională a CDI și va genera locuri de muncă în sectoare inovatoare;

Coeziunea teritorială – reflecție asupra impactului la nivel local al politicilor europene

8. susține punctele de vedere exprimate în Cartea Verde privind coeziunea teritorială cu privire la competitivitate, care depinde de crearea de legături cu alte teritorii pentru a se

asigura că valorile comune sunt utilizate într-un mod coordonat și sustenabil, pentru a valorifica potențialul inerent al diversității teritoriale a Uniunii Europene; în acest context, subliniază importanța pe care o are pentru competitivitate și pentru deschiderea tuturor teritoriilor dezvoltarea coordonată și integrată a transporturilor și a TCI precum și folosirea în comun, ori de câte ori este posibil, a infrastructurilor pentru energie, servicii de îngrijiri de sănătate, cercetare, educație și protecția mediului; invită Comisia Europeană să facă propuneri concrete privind definirea și implementarea coerentă a obiectivului coeziunii teritoriale;

9. consideră ca statele membre trebuie să sprijine abordarea de tip place-based approach pentru conceperea și implementarea politicii de coeziune; recunoaște că rolul regiunilor diferă de la un stat la altul în funcție de structura politico-administrativă; solicită aplicarea corespunzătoare a principiului subsidiarității, în accepțiunea sa strictă și largă prevăzute de TFUE, și realizarea unor îmbunătățiri în actuala perioadă de programare, prin încurajarea aplicării principiului descentralizării până la nivelul autorităților locale, în vederea îmbunătățirii absorbției fondurilor; consideră contraproductiv, în acest context, faptul că regiunile gestionează în medie doar 30,5 % din bugetul total alocat politicii de coeziune, restul fiind gestionat de guvernele centrale; de aceea, consideră că în viitor principiul parteneriatului trebuie consolidat considerabil;
10. consideră că teritoriile frontaliere în special evidențiază problemele cu care se confruntă Uniunea Europeană în legătură cu provocările legate de deschiderea frontierelor, de realizarea pieței interne și de globalizare; subliniază faptul că în cazul acestor teritorii competitivitatea poate fi subminată de necesitatea de a face față unor sisteme fiscale și de bunăstare concurente, unor sisteme administrative complexe și fluxurilor migratorii între regiuni și state; subliniază importanța elaborării instrumentelor necesare pentru cooperarea transfrontalieră și guvernarea pe mai multe niveluri și invită Comisia să încurajeze schimburile de informații și de practici recomandate;
11. reamintește faptul că coeziunea teritorială are un caracter orizontal și multisectorial și că, prin urmare, politicile Uniunii trebuie să își aducă aportul la realizarea acestora; reiterează faptul că acest concept nu se limitează la efectele politicii regionale, ci presupune și coordonarea cu alte politici ale Uniunii îndreptate către o dezvoltare durabilă cu rezultate sesizabile la nivelul regiunilor, pentru a dezvolta și utiliza pe deplin formele specifice ale potențialului regional și pentru a spori impactul acestora pe teren, consolidând competitivitatea și gradul de atractivitate al regiunilor și realizând o coeziune teritorială; este de părere că, pentru a se ajunge la o dezvoltare teritorială mai echilibrată în cadrul Uniunii Europene, coordonatele-cheie ale coeziunii teritoriale sunt „concentrarea, cooperarea și conectarea”;
12. subliniază faptul că guvernarea pe mai multe niveluri presupune asumarea responsabilității pentru programe, permițând o mai bună exploatare a potențialului cooperării teritoriale și că, prin urmare, pentru ca Uniunea Europeană să poată urmări obiective comune prin utilizarea unor măsuri coerente orientate către rezultate concomitent cu stabilirea de priorități regionale și locale specifice, ar trebui respectate principiile guvernării pe mai multe niveluri;
13. apreciază rezultatele inițiativelor URBAN și LEADER și subliniază necesitatea de a

utiliza această experiență din trecut și exemplele asociate de bune practici în edificarea unui cadru pentru dezvoltarea integrată echilibrată rural-urban, în funcție de necesitățile fiecărei regiuni; invită Comisia să analizeze și să propună metodologii de lucru pentru încurajarea parteneriatelor urban-rural, pentru combaterea fenomenului de depopulare a zonelor rurale și, în același timp, pentru stimularea dezvoltării urbane durabile, întrucât aproape 80% din populația UE trăiește în zone urbane; subliniază faptul că atât zonele urbane, cât și cele rurale joacă un rol dinamic în dezvoltarea economică regională și subliniază necesitatea, în perspectiva viitoarei perioade de programare, de a investi în proiecte atât urbane, cât și suburbane, și de a asigura o mai bună coordonare cu programele de dezvoltare rurală;

Maximizarea impactului politicii de coeziune în vederea competitivității economice

14. susține că parteneriatul este un principiu de bază în stabilirea conținutului politicii de coeziune, abordarea de la bază la vârf accentuând capacitatea administrativă și calitatea procesului de programare; consideră că toate nivelurile de guvernare trebuie să aibă o intervenție convergentă, complementară și productivă în stimularea competitivității economice a UE; invită Comisia să ofere o definiție mai clară a principiului parteneriatului pentru asigurarea creării de parteneriate reale cu autoritățile regionale și locale și pentru facilitarea schimburilor de bune practici între regiuni;
15. subliniază faptul că pentru buna gestionare a politicii de coeziune co-finanțarea este un principiu fundamental; solicită aplicarea continuă a acestuia, în ciuda restricțiilor generate asupra cheltuielilor publice ca urmare a crizei financiare;
16. subliniază necesitatea de a promova spiritul întreprinzător și de a susține întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), recunoscând rolul de prim rang jucat de acestea în promovarea competitivității economice și crearea de locuri de muncă; subliniază necesitatea revizuirii și consolidării rolului instrumentelor UE care sprijină competitivitatea europeană în vederea raționalizării procedurilor administrative, a facilitării accesului la finanțare, în special pentru IMM-uri, a introducerii unor mecanisme inovatoare de stimulare bazate pe atingerea obiectivelor legate de o creștere inteligentă, sustenabilă și cu caracter integrator, precum și a promovării unei cooperări mai strânse cu Banca Europeană de Investiții și alte instituții financiare; în acest context, apreciază valoarea adăugată a instrumentelor de inginerie financiară și încurajează utilizarea acestora, precum și a fondurilor revolving și a împrumuturilor nerambursabile globale pe o scară cât mai largă, în vederea atingerii de sinergii pozitive și a maximizării rezultatelor; se pronunță, de asemenea, în favoarea unui acces simplificat la capitalul de risc și la microfinanțare;
17. în plus, subliniază faptul că aplicarea eficientă a politicii de coeziune depinde într-o mare măsură de modul în care aceasta este concepută și, prin urmare, implicarea autorităților locale și regionale încă din primele etape ale acestui proces în conturarea și aplicarea viitoarei politici de coeziune constituie este esențială; evidențiază, de asemenea, necesitatea dezvoltării parteneriatelor pe orizontală și verticală între autoritățile publice de la toate nivelurile în vederea realizării unei guvernante pe mai multe niveluri cât mai eficiente; reamintește că guvernanta pe mai multe niveluri este unul dintre principiile-cheie ale politicii de coeziune și că asigurarea calității procesului decizional este fundamentală; în acest context, subliniază, de asemenea, importanța parteneriatului

autorităților cu Comitetul Regiunilor;

18. salută modificarea Regulamentului nr. 1083/2006 al Consiliului în sensul simplificării procedurilor de utilizare a fondurilor structurale și de coeziune și invită Comisia să continue simplificarea procedurilor în vederea asigurării flexibilității acestora și reducerea poverii administrative la nivelul beneficiarilor fondurilor, astfel încât provocările majore să fie gestionate la timp de către autorități, cu resurse corespunzătoare; consideră că parteneriatul public-privat poate fi de un real sprijin în completarea eforturilor realizate la nivel local și regional și invită Comisia Europeană să facă propuneri concrete privind consolidarea parteneriatului public-privat în cadrul politicii de coeziune;
19. subliniază importanța pe care o are pentru eliminarea disparităților continuarea sprijinirii în primul rând a proiectelor destinate regiunilor rămase în urmă, astfel încât impactul așteptat în această perioadă de programare să fie sustenabil și corelat cu estimările inițiale; constată că îmbunătățirea accesibilității și facilităților infrastructurale va contribui la creșterea competitivității regiunilor rămase în urmă în cadrul pieței interne și, astfel, la competitivitatea externă a întregii UE; consideră că retragerea unui astfel de sprijin ar diminua efectul rezultatelor pozitive inițiale;
20. subliniază faptul că, deși în mod tradițional vizează regiunile mai puțin prospere, politica de coeziune privește toate regiunile Uniunii Europene, indiferent de nivelul lor de dezvoltare; subliniază, prin urmare, necesitatea urmării obiectivului privind „competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă”; reamintește faptul că o politică de coeziune consistentă și bine finanțată, cu un buget cel puțin echivalent cu cel actual, atât ca valoare absolută, cât și relativă, este o condiție preliminară necesară pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei UE 2020 pentru a asigura o creștere economică inteligentă, sustenabilă și cu caracter integrator, care să asigure competitivitatea UE pe plan mondial, precum și o dezvoltare armonioasă a tuturor regiunilor, realizând obiectivul coeziunii sociale, economice și teritoriale;
21. consideră că PIB-ul trebuie să rămână principalul criteriu pentru determinarea eligibilității regiunilor pentru asistență în cadrul politicii de coeziune, dar se pot adăuga alți indicatori măsurabili dacă aceștia se dovedesc a fi relevanți, lăsând autorităților naționale marjă de manevră pentru a aplica, la nivelul decizional corespunzător, alți indicatori care țin seama de atributele specifice ale regiunilor și orașelor;
22. subliniază importanța luării în considerare, cu prilejul alocării fondurilor, a caracteristicilor specifice ale, de exemplu, regiunilor de coastă și de munte ultraperiferice, regiuni afectate de depopulare sau orașe și regiuni frontaliere ultraperiferice; încurajează regiunile să propună inițiative privind punerea în valoare a specificului lor regional; invită Comisia să adapteze diferitele instrumente financiare în așa fel încât să creeze o valoare adăugată, pe termen scurt și mediu, ținând seama și de efectele crizei economice și financiare;
23. invită Comisia să studieze modul în care noile tehnici de inginerie financiară pot îmbunătăți eficiența și impactul politicii de coeziune, pentru a obține cele mai bune rezultate posibile în proiectele alese;
24. subliniază efectele pozitive ale egalității de gen asupra creșterii economice, a coeziunii

sociale și, prin urmare, a competitivității UE;

politica de coeziune este o politică cheie pentru perioada după 2013;

25. afirmă rolul determinant pe care îl au, în virtutea valorii lor adăugate europene, dezvoltarea regiunilor și asigurarea coeziunii teritoriale pe tot cuprinsul Europei în creșterea competitivității economice a UE și în îndeplinirea obiectivelor UE 2020, abordarea teritorială (place-based approach) fiind una dintre principalele modalități de realizare a echilibrului economic;
26. subliniază necesitatea unei abordări integrate a aplicării fondurilor structurale, întrucât acestea constituie un instrument important care ajută regiunile să-și asigure o creștere, un nivel al ocupării forței de muncă și o prosperitate sustenabile;
27. subliniază necesitatea menținerii de dispoziții tranzitorii care au ca scop să consolideze și să îmbunătățească nivelul actual de dezvoltare, care ar putea scădea dacă finanțarea ar fi redusă într-o măsură semnificativă odată cu atingerea obiectivului; subliniază că acest lucru ar asigura egalitatea de tratament pentru regiunile aflate în situații similare, ceea ce ar conduce, la rândul său, la organizarea eficientă a programelor;
28. amintește Comisiei și statelor membre că așteptările cetățenilor europeni sunt conform cu nevoile populației, în special cu dorința de a avea acces la o infrastructură adecvată și servicii publice de calitate, ce trebuie asigurate în mod egal și la prețuri acceptabile pentru toți cetățenii europeni, indiferent de locul unde aceștia trăiesc și muncesc; insistă asupra faptului că dreptul la șanse egale trebuie să fie respectat și subliniază necesitatea ca persoanele cu dizabilități să aibă acces toate proiectele de infrastructură finanțate în cadrul fondurilor structurale;
29. subliniază faptul că, pentru a consolida cunoașterea și inovarea ca motoare ale creșterii economice viitoare și ale competitivității economice, este necesar să fie îmbunătățită calitatea educației, să se aplice rezultatele cercetării, să se promoveze inovarea și transferul de cunoștințe în cadrul întregii Uniuni, să se exploateze la maximum tehnologiile informației și comunicării (TIC), să se asigure reflectarea ideilor inovatoare în produse și servicii noi care conduc la creșterea economică și a calității locurilor de muncă și care contribuie la depășirea provocărilor legate de schimbările sociale din Europa și din lume, să se încurajeze spiritul antreprenorial, să se acorde prioritate nevoilor utilizatorilor și oportunităților de piață și să se garanteze o finanțare accesibilă și adecvată acordându-le fondurilor structurale un rol-cheie;
30. accentuează faptul că, coeziunea economică, socială și teritorială oferă posibilitatea utilizării C&D&I la potențial maxim și asigură cetățenilor europeni posibilitatea de a avea condiții de viață mai bune și încredere în UE; investițiile selective și combinate în C&D&I trebuie să țină cont de capacitatea și potențialul existent la nivelul regiunilor și orașelor și să contribuie, prin programe de dezvoltare instituțională și de capacitate la dezvoltarea acestui sector, la dezvoltarea unor sectoare-cheie precum e-sănătate, produse farmaceutice, transport și logistică, mediu, conținut digital, energie și securitate;
31. consideră că o parte din fondurile alocate prin politica de coeziune pentru cercetare, dezvoltare și inovare trebuie să fie folosite pentru atingerea și menținerea rolului de lider

mondial în sectoarele unde Europa are deja un avantaj competitiv și în sectoarele unde are o nouă oportunitate de a deveni lider global;

32. consideră că pentru a consolida piața internă este nevoie de acțiuni concrete pentru stimularea concurenței la nivel european, fără însă a crea un dezechilibru între statele membre; apreciază că în acest fel se poate atinge un nivel confortabil de stabilitate și prosperitate economică la nivel european;
33. recomandă Statelor Membre și Comisiei să acorde o atenție sporită sprijinirii proiectelor mari, acoperind doua sau mai multe Programe Operaționale, cu impact major la nivel european, care vor genera valoare adăugată, vor crea locuri de muncă de calitate și vor asigura o dezvoltare durabilă a regiunilor;
34. susține că politica de coeziune trebuie să continue prin promovarea măsurilor ce vor genera cât mai multe locuri de muncă, care să permită valorificarea resurselor umane locale și perfecționarea continuă a acestora, astfel încât să se asigure o productivitate ridicată;
35. afirmă că realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale este o condiție necesară, dar nu suficientă pentru a asigura competitivitatea economică la nivel mondial, pentru acesta fiind necesare investiții importante în domeniile cheie, cum ar fi energia, mediul, infrastructura, educația, cercetarea și dezvoltarea, industriile și serviciile creative, logistica și transportul;

o

o o
36. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Îmbunătățirea calității vieții prin crearea de locuri de muncă sigure și de o calitate crescută, precum și asigurarea accesului la infrastructura de orice tip – transport, social, educațional, IT&C au fost principalele motive pentru care cetățenii au susținut procesul de integrarea europeană.

Politica de coeziune prin obiectivele și instrumentele sale specifice poate asigura dezvoltarea coezivă a Uniunii Europene, răspunzând astfel nevoilor economice și sociale ale cetățenilor europeni. În același timp, statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv cele din Est și Sud-est, se confruntă direct cu efectele procesului de globalizare.

Modul în care fiecare stat membru valorifică oportunitățile create de apartenența la piața unică europeană este corelat cu maturitatea și nivelul său de dezvoltare, diferit de la caz la caz. De aceea, fiecare stat membru are responsabilitatea de a identifica cele mai eficiente măsuri care să permită economiei sale să funcționeze într-un astfel de sistem global.

Acest raport, intitulat „*Obținerea unei reale coeziuni teritoriale, sociale și economice în UE - o condiție sine qua non pentru competitivitatea la nivel mondial?*” își propune să aducă în dezbaterile membrilor Parlamentului European interdependența și complementaritatea măsurilor adoptate la nivel european și național astfel încât să fie îndeplinite obiectivele politice ale Uniunii Europene, inclusiv creșterea competitivității economice la nivel mondial. Raportul se dorește un cadru pentru a sublinia rolul integrator și aportul pe care politica de coeziune îl are în creșterea competitivității globale.

Abordarea raportului

Contextul global și european aduc regiunile în prim-plan prin prisma provocărilor cu care acestea se confruntă, fie ca este vorba despre schimbările climatice, îmbătrânirea populației și migrarea socială sau energie, sau provocările generate de criza economică și financiară al căror efect este resimțit la nivel local.

Raportorul a considerat că politica de coeziune este principala politică a Uniunii Europene care poate face ca regiunile să înfrunte cu bine aceste provocări și astfel să contribuie la creșterea competitivității economice globale a UE, prin

- asigurarea unor standarde comune de viață pentru toți cetățenii europeni; precum și
- susținerea dezvoltării prin potențarea specificului local și regional, astfel încât să fie generată valoare adăugată și performanță economică.

Politica de coeziune a reușit să aducă o contribuție majoră în îndeplinirea obiectivelor Strategiei de la Lisabona, iar pentru consolidarea rezultatelor obținute și a impactului estimat, raportorul consideră că este nevoie să fie continuată susținerea investițiilor în orice tip de infrastructură, ca bază pentru creșterea competitivității economice.

Infrastructura, element de bază în creșterea competitivității globale

Unul dintre principalii piloni analizați la nivel mondial în evaluarea gradului de competitivitate economică este infrastructura; ea face posibilă anularea distanțelor și asigurarea mobilității investițiilor și forței de muncă.

Obiectivul UE 2020 de realizare a unei economii competitive, conectate și mai ecologice va fi posibilă prin modernizarea și interconectarea infrastructurilor, susținerea proiectelor de investiții și dezvoltare în concordanță cu specificul fiecărei regiuni, aceasta abordare fiind posibilă cu utilizarea unor metode și instrumente inovatoare.

Realizarea coeziunii teritoriale este esențială în opinia raportorului, având în vedere că la nivel teritorial se observa în ce măsură

- programarea procesului de dezvoltare regională a fost conformă cu nevoile și potențialul specific zonei,
- partenerii implicați beneficiază de capacitate instituțională adecvată astfel încât rata de absorbție a fondurilor europene să fie cât mai mare,
- sprijinul european este pe termen lung, consolidând rezultatele obținute prin implementarea de proiecte cu finanțare europeană și asigurând sustenabilitatea.

Gradul diferit de descentralizare, sistemul de guvernare pe mai multe niveluri generează situații care se văd cel mai clar la nivel local și regional, asigurarea complementarității intervențiilor susținute financiar din fonduri publice - europene sau naționale, precum și evitarea suprapunerii finanțărilor fiind adevărate provocări ce trebuie gestionate la nivel local.

Este nevoie de realizarea coordonării între nivelurile de guvernare orizontal și vertical, dar și pe domenii de activitate și tipuri de intervenție. Asigurarea standardelor comune de dezvoltare ca efect al coeziunii economice, sociale și teritoriale mai ales în regiunile de frontieră implică:

- o programare de foarte bună calitate, bazată pe implicarea actorilor relevanți de la toate nivelurile și sectoarele afectate;
- utilizarea atât în etapa de programare și implementare a unor date statistice și indicatori relevanți și unitari;
- aplicarea unui sistem de monitorizare specific dimensionat astfel încât să se poată analiza și urmări toată gama de indicatori și efecte generate;
- diseminarea evaluărilor către toate nivelurile de guvernare și în sectoarele de activitate la nivel regional.

Având în vedere că fondurile structurale și de coeziune reprezintă principalul suport financiar în realizarea obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivel regional, se dorește maximizarea valorii adăugate generate de acestea, prin:

- susținerea eforturilor depuse de autoritățile locale și regionale în dezvoltarea capacității administrative, nevoia de expertiză și calitate în planificare fiind dovedită. Este necesar să se asigure asistență tehnică de calitate fie din partea statelor membre, fie din partea CE astfel încât la nivel local și regional să fie îmbunătățit procesul de realizare a coeziunii economice, sociale și teritoriale;
- simplificarea procedurilor de alocare a fondurilor structurale și de coeziune;
- dezvoltarea cadrului necesar astfel încât parteneriatul public-privat să constituie o opțiune viabilă, realistă pentru regiuni.

Există multe state în care deși PPP-ul este considerat o alternativă, nu există un cadru legal suficient de clar și nici know how la nivel regional pentru o astfel de abordare. Este nevoie ca de exemplu BEI să furnizeze asistența tehnică necesară către autorități astfel încât acestea să poată utiliza PPP-ul.

Este important ca toate aceste aspecte să fie analizate, astfel încât în perioada următoare de programare, în cadrul general conferit de obiectivele UE 2020, regiunile să își aducă propria contribuție la dezvoltarea durabilă și să asigure îndeplinirea standardului comun de viață pentru cetățeni.

După 2013, politica de coeziune în mod necesar trebuie să fie o politică centrală, având în vedere rolul său determinant în reducerea diferențelor de dezvoltare între regiunile europene. Este adevărat că noul context al crizei economice și financiare ar putea genera anumite schimbări, însă cu maturitate și flexibilitate se vor putea îndeplini nevoile atât de diferite ale regiunilor. Este unul dintre motivele pentru care raportorul consideră că este necesar un acord/angajament tripartit CE-SM-regiune care să stabilească clar rolurile fiecăruia în atingerea obiectivelor stabilite.

Susținerea CDI, dezvoltarea educației și a competențelor necesare pentru o piață a muncii incluzivă vor fi urmărite de politicile și intervențiile de la nivel regional. Asigurarea unui nivel comun de dezvoltare și acces la infrastructura de bază și servicii de calitate crește capacitatea de rezistență la provocări majore. Competitivitatea economică globală este susținută de această capacitate de a reacționa în fața globalizării.

Utilizarea resurselor financiare europene și naționale disponibile pentru proiecte ce prevăd activități de CDI nu este uniformă și de aceea la nivel regional este nevoie de creșterea capacității administrative astfel încât să fie identificate noi soluții pentru problemele actuale.

Raportorul consideră că o dată îndeplinit obiectivul de asigurare a unui nivel similar de calitate a vieții prin acces la infrastructura și servicii de calitate, regiunile se pot concentra pe activități vizând dezvoltarea potențialului economic local, o etapă importantă fiind dezvoltarea politicilor locale de CDI și a infrastructurii aferente la nivel regional.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	28.10.2010
Rezultatul votului final	+ : 38 - : 5 0 : 1
Membri titulari prezenți la votul final	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Jean-Paul Bisset, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Ricardo Cortés Lastra, Francesco De Angelis, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Hermann Winkler, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Membri supleanți prezenți la votul final	Karima Delli, Jens Geier, Ivars Godmanis, Lena Kolarska-Bobińska, James Nicholson, Elisabeth Schroedter, László Surján, Patrice Tirolien
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Andrea Češková